

N:o 39.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående reglering af löneförhållanden m. m. vid domänstyrelsen, gifven Stockholms slott den 7 februari 1908.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att

dels godkänna följande förslag till aflöningsstat för domänstyrelsen att tillämpas från och med år 1909.

	K r o n o r.				
	Lön.	Tjänstgöringspennningar.	Orts-tillägg	Summa.	
Generaldirektören och chefen arfvode	—	—	—	15,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 byråchefer	25,000	12,500	3,000	40,500	
1 ombudsman och fiskal ...	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 första gradens tjänsteman	2,200	1,500	300	4,000	
8 första gradens tjänstemän	17,600	12,000	2,400	32,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 »	700	350	150	1,200	
Till arfvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, vikariatsersättning samt tryckningskostnader	—	—	—	53,700	
Summa kronor	—	—	—	163,000	

Ann. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

dels godkänna följande allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande af det i staten upptagna arfvode för generaldirektören och öfriga för ordinarie befattningshafvande föreslagna aflöningsförmåner, nämligen

att innehafvare af ordinarie befattning i domänstyrelsen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom, därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning, han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning i domänstyrelsen icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning i nämnda ämbetsverk ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroy försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej, hvad angår chef eller ledamot, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, domänstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänsteman i första lönegraden är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom graden, där domänstyrelsen, till befordrande af arbetets oafbrutna gång, finner honom lämplig och behöflig;

att, där generaldirektören åtnjuter ledighet och särskild vikarie för honom förordnas, på pröfning af Kungl. Maj:t beror, huru stor del af arfvodet skall till vikarien afstås;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som erhållit förordnande att uppehålla befattningen;

att tjänsteman eller betjänt, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den,

som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledighet utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligen;

att, aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af domänstyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej domänstyrelsen finner skäligen låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall eller när det erfordras till följd af tjänsteresa eller för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i domänstyrelsen, densamma bestrida, där fråga är om förordnande för generaldirektören, mot den ersättning, Kungl. Maj:t bestämmer, men eljest mot åtnjutande, om förordnandet erfordras till följd af sjukdomsförfall, af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar och, om förordnandet för anledes, af tjänsteresa eller semester, af mot nämnda tjänstgöringspenningar svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstealdern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft

förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om domänstyrelsens omorganisation;

att jägmästare, som vinner anställning som första gradens tjänsteman hos domänstyrelsen, äger för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid, han ägt att för samma ändamål räkna sig tillgodo vid den förut innehafda tjänsten;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att styrelsens chef och tjänstemän äga årligen, när sådant utan hinder för göromålsens behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, chefen samt tjänstemännen af tredje och andra lönegraden en hvar under en och en half månad samt tjänstemännen af första lönegraden en hvar under en månad;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af generaldirektören bestämes, begagna sig af semester;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att generaldirektör, hvilken i minst 12 år innehaft generaldirektörsförordnande, skall vara berättigad, att å allmänna indragningsstaten i pension uppbära 6,000 kronor;

att, om generaldirektör, innan han uppnått 12 tjänstår, antingen på grund af sjukdom befinnes till nöjaktig vidare tjänstgöring oförmögen eller ock utan egen begäran nödgas afgå från sin befattning, utan att på grund af tjänstefel hafva förverkat densamma, han skall vara berättigad att, likaledes å allmänna indragningsstaten, i pension uppbära 5,000 kronor, då afgangen sker före eller vid 6 tjänstår, samt 5,500 kronor, där afgangen sker efter 6, men före 12 tjänstår;

att såsom pensionsavgift skall å det för generaldirektören bestämda arfvodet afdragas ett årligt belopp af 360 kronor;

att beträffande öfriga befattningshafvande skall i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller

minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklara

ej mindre, att en hvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträder ordinarie befattning i domänstyrelsen, skall vara skyldig att underkasta sig förberörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar i nämnda styrelse, hvilka icke före den 1 november 1908 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke kunna lagligen därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock i riksstaten uppföra anslaget till domänstyrelsen, nu 94,000 kronor, med ett med 69,000 kronor till 163,000 kronor förhöjdt belopp.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag ur protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7
februari 1908.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Departementschefen, statsrådet Alfred Petersson anförde.

*Domän-
styrelsen.*

I den af Eders Kungl. Maj:t den 14 nästlidna januari till innevarande års Riksdag aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t på min föredragning för Riksdagen framlagt förslag till reglering af löneförhållanden m. m. vid dels landtbruksstyrelsen, dels landtmäteristyrelsen, dels ock skogsstaten och de allmänna skogsläroverken. I dessa frågor hade den af Kungl. Maj:t den 3 oktober 1902 tillsatta s. k. löneruleringskommittén afgifvit förslag samt vederbörande ämbetsmyndigheter inkommit med infordrade utlåtanden så tidigt, att fullständig utredning i samma frågor förelåg vid tiden för berörda propositions utarbetande.

Däremot inkom nämnda kommitté först den 23 december 1907 med betänkande och förslag till reglering af löneförhållanden m. m. vid domänstyrelsen. Öfver detta förslag, som är dagtecknad den 13 i samma månad, afgaf domänstyrelsen den 4 nästlidna januari underdånigt utlåtande, men då frågan icke hunnit inom departementet undergå sådan behandling, att slutligt förslag kunde inflyta i nyssberörda proposition, anmälde jag, som ansåg kommitténs förslag vara af beskaffenhet att kunna i hufvudsakliga delar af Eders Kungl. Maj:t godkännas, vid föredragning den 13 nästlidna januari af frågan om reglering af utgifterna för år 1909 under nionde hufvudtiteln, att jag under riksdagens lopp ärnade för Eders Kungl. Maj:t framlägga förslag till ny lönerreglering för domänstyrelsen, samt anförde vidare, att, under förutsättning af bifall till hvad jag därutinnan komme att tillstyrka, kräfdes en förhöjning i det för domänstyrelsen i riksstaten nu uppförda ordinarie anslag, 94,000 kronor, hvilken förhöjning kunde beräknas till 69,000 kronor, hvaremot under nämnda förutsättning de på Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar för innevarande år beviljade extra anslagen å 9,000 kronor till arfvoden åt tre tjänstemän i första graden (notarier) å domänstyrelsens skogsafdelning samt å 8,000 kronor till vikariatsersättning, arfvoden för byggnadsplaners grauskning, åt amanuenser och extra biträden, renskrifnings- och tryckningskostnader hos domänstyrelsen borde ur riksstaten utgå; och hemställde jag därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att, med afseende å den nådiga proposition angående ny lönerreglering för domänstyrelsen, Eders Kungl. Maj:t kunde komma att till Riksdagen aflåta, i det för domänstyrelsen uppförda ordinarie anslag måtte tills vidare beräknas en förhöjning af 69,000 kronor och anslaget i dess helhet sålunda beräknas till 163,000 kronor. Denna min framställning vann Eders Kungl. Maj:ts bifall.

På grund af särskild remiss har domänstyrelsen den 6 december 1907 yttrat sig öfver kommitténs den 31 oktober samma år afgifna betänkande angående fastare anställning för vissa biträden hos statens ämbetsverk och myndigheter.

Domänstyrelsen inrättades genom statsmakternas beslut i anledning af Kungl. Maj:ts till 1882 års Riksdag aflåtna proposition angående förvaltningen af kronans jordbruksdomäner samt inrättande af en för dessa egendomar och statens skogar gemensam domänstyrelse. Dåvarande skogsstyrelsen och kammarkollegii domänafdelning uppgingo i det nya ämbetsverket, som fördelades på två afdelningar, en för att öfvertaga

*Nuvarande
organisation
och stat m. m.*

den förvaltning, som utfördes af kammarkollegii domänafdelning och en för att ersätta skogsstyrelsen.

För närvarande består domänstyrelsen af följande ordinarie personal, nämligen: en generaldirektör och chef, fem tjänstemän i tredje allmänna lönegraden, däraf två byråchefer å jordbruksafdelningen och tre byråchefer å skogsafdelningen, samt åtta tjänstemän i första lönegraden, af hvilka fyra notarier, två å hvardera afdelningen, en bokhållare, en revisor, en ombudsman och fiskal samt en registrator och aktuarie. Därjämte finnas å ordinarie stat anställda en första och två andra vaktmästare.

Efter framställning af Kungl. Maj:t vid 1905 års riksmöte, att Riksdagen måtte medgifva, att i den för domänstyrelsen gällande stat under skogsafdelningen uppfördes aflöningar till ytterligare tre tjänstemän i första graden (notarier) med 3,000 kronor för dem hvar, anvisade Riksdagen samma år nödiga medel till anställande af nämnda tre tjänstemän, men uppförde anslaget å extra stat under hänvisning till den utredning, som pågick rörande reglering af statens ämbetsverks och myndigheters löneförhållanden m. m. Anslaget har sedermera beviljats äfven för åren 1907 och 1908.

Den extra ordinarie personalen i öfrigt hos domänstyrelsen utgöres för närvarande af nio amanuenser och samma antal extra biträden.

För domänstyrelsen gäller för närvarande följande lönestat:

	K r o n o r.			
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.	
1 generaldirektör och chef	6,200	2,800	9,000	
<i>Jordbruksafdelningen.</i>				
1 föredragande, byråchef	4,400	2,000	6,400	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 dito dito	4,400	2,000	6,400	
1 notarie	1,800	1,200	3,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 dito	1,800	1,200	3,000	
<i>Skogsafdelningen.</i>				
1 föredragande, byråchef	4,400	2,000	6,400	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 dito dito	4,400	2,000	6,400	
1 dito dito	4,400	2,000	6,400	
1 notarie	1,800	1,200	3,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 dito	1,800	1,200	3,000	
1 bokhållare	1,800	1,200	3,000	
1 revisor	1,800	1,200	3,000	
1 ombudsman och fiskal	1,800	1,200	3,000	
1 registrator och aktuarie	1,800	1,200	3,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 förste vaktmästare	800	300	1,100	
1 andre dito	500	300	800	
1 dito dito	500	300	800	
<i>Anmärkning.</i> Om vaktmästare åtnjuter fri bostad, skall, så länge denna förmån kvarstår, lönen minskas med 150 kronor.				
Anslag till vikariatsersättning, arfvoden för byggnadsplaners granskning, åt amanuenser och extra biträden, renskrifnings- och tryckningskostnader	—	—	22,300	
Inspektionsresor	—	—	4,000	
Summa kronor	—	—	94,000	

Utöfver sistnämnda belopp, 94,000 kronor, utgå, som nyss nämnts, till uppehållande af domänstyrelsens ämbetsverksamhet under innevarande år dels till arfvoden åt tre extra notarier 9,000 kronor och dels till

vikariatsersättning, arfvoden för byggnadsplaners granskning, åt amanuenser och extra biträden, renskrifnings- och tryckningskostnader 8,000 kronor.

*Domän-
styrelsens
ämbets-
verksamhet.*

Sedan 1882 års Riksdag medgifvit inrättandet af domänstyrelsen, meddelade Kungl. Maj:t i skrifvelse den 10 november 1882 till den utnämnde generaldirektören och chefen för domänstyrelsen angående förvaltningen af kronans domäner föreskrifter att tills vidare och intill dess definitiv instruktion för domänstyrelsen framdeles kunde, på styrelsens eget förslag, varda fastställd tjäna styrelsen till efterrättelse. Dessa föreskrifter äro fortfarande gällande.

I berörda skrifvelse förordnade Kungl. Maj:t, att domänstyrelsen skulle från 1883 års början öfvertaga dels kammarkollegii dåvarande befattning med förvaltningen af den kronans fasta egendom, som ej med stadgad åborätt innehades eller vore till visst statsändamål anslagen och till följd däraf antingen till omedelbart begagnande upplåten eller ställd under särskild ämbetsmyndighets vård, dels ock de skogsstyrelsen då tillhörande åligganden i afseende på statens och andra allmänna skogar samt skogsväsendet i allmänhet.

Därjämte stadgades i samma skrifvelse, att domänstyrelsen i sin ämbetsutöfning hade att ställa sig till efterrättelse, jämte de i skrifvelsen meddelade föreskrifter, de i vederbörlig ordning fastställda grunderna för förvaltningen af kronans domäner med de ytterligare bestämmelser, som för samma grunders tillämpning blefve af Kungl. Maj:t meddelade, de för kammarkollegii dittillsvarande befattning med domänförvaltningen meddelade stadganden och bestämmelser, som icke vore mot oförmälda grunder stridande, samt den för skogsstyrelsen då gällande instruktion äfvensom öfriga rörande skogsväsendet gällande författningar i de delar, som icke blifvit ändrade genom hvad i den kungl. skrifvelsen stadgades.

Beträffande omfattningen af den domänstyrelsen åliggande ämbetsverksamheten har löneregleringskommittén i sitt förenämnda betänkande lämnat utförlig redogörelse.

*Jordbruks-
afdelningen.*

De fastigheter, hvilkas förvaltning från och med år 1883 öfverflyttades från kammarkollegium till domänstyrelsen, utgjorde, med antal kontrakt såsom beräkningsgrund, 3,469, och voro utarrenderade för sammanlagt 3,218,477 kronor i årligt arrende. Antalet dylika fastigheter utgjorde vid 1907 års utgång 2,121 med en arrendeinkomst af 2,291,384 kronor 70 öre.

Domänstyrelsen tillkommer ock förvaltningen af 24 till stuteriers underhåll anslagna egendomar, en för Vadstena krigsmanshuskassas räkning utarrenderad lägenhet och den mötespassevolansfonden tillhöriga kungsgården Herrevadskloster.

Vården af och inseendet öfver nu nämnda egendomar utgöra den hufvudsakliga delen af styrelsens jordbruksafdelnings verksamhet.

Föreskrifter om sättet för denna förvaltning äro meddelade i nådiga kungörelsen den 10 november 1882 angående förändrade grunder för förvaltningen af kronans jordbruksdomäner, med däri sedermera genom särskilda nådiga kungörelser skedda ändringar.

Enligt berörda författningar skola, då utarrendering förestår af dylik egendom, arrendevillkoren fastställas af domänstyrelsen med ledning af det utaf vederbörande arrendeuppskattningsmän uppgjorda förslag till egendomens utarrendering. I sammanhang därmed skall afgöras, huruvida optionsrätt till nytt arrende skall tillerkännas egendomens dittillsvarande arrendator. I sådant fall låter styrelsen hembjuda denne arrendet på fastställda villkor, men annars vidtagas åtgärder för arrendets utbjudande på auktion.

Under arrendetiden inkomna ansökningar i jordbruksfrågor afgöras i regel af domänstyrelsen, såsom ansökningar om nybyggnad, nyodling, ängsvattning, täckdikning, foderförsäljning, anläggande af tegelbruk, kalkbränning, anläggning af mjöl- och sågkvarnar m. m.

Uppkommer fråga om vattenafledning, däraf den arrenderade egendomen tillskyndas fördel, skall styrelsen, där arrendatorn ej vill deltaga i företaget, därom göra anmälan hos Kungl. Maj:t med hemställan om den åtgärd, som i anledning däraf synes böra äga rum.

Vidare tillkommer det styrelsen att besluta i frågor om rätt för arrendator att söka laga skifte, om anläggning eller afhysning af torp samt torpafgälder, om botande af brandskada och däraf följande ersättningsfrågor, om rätt till hämtning af väglagningsämnen, om arrende-öfverlåtelse och öfverlåtelse af besittningsrätt till lägenhet, hvarom förbehåll gjorts i arrendekontraktet gentemot arrendator.

Styrelsen skall hålla hand däröfver, att syner och besiktningar å egendomarna behörigen förrättas och att åtgärder, som därvid befunnits nödiga, verkställas, äfvensom öfvervaka, att behörig säkerhet ställes för arrendeskyldigheternas fullgörande.

Besvär öfver länsstyrelsens beslut i fråga om utarrenderad egendoms förvaltning pröfvas och afgöras af domänstyrelsen.

Vid inträffande arrendeledighet af sådan egendom, som icke lämnar mer än 600 kronor i arrende, och i fråga om sådan egendom, som ej

varit för statsverkets räkning utarrenderad, men uppenbarligen är eller vid arrendeuppskattning finnes vara af sådan beskaffenhet, att för densamma icke kan påräknas högre arrende än 600 kronor, skall domänstyrelsen till Kungl. Maj:t afgifva förslag angående egendomens disposition.

I frågor angående försäljning af vissa till inköpt skogsegendom hörande områden, hvilka frågor beredas till föredragning å domänstyrelsens skogsafdelning, bör jordbruksafdelningens yttrande inhämtas.

På grund af nådiga skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896, angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, åligger det styrelsen att, om vid arrendevärdering af egendom, som lämnar mer än 600 kronor i arrende, förslag väckts om styckning af eller afsöndring från egendomen i och för försäljning af viss del däraf, underställa dylikt förslag Kungl. Maj:ts pröfning.

Efter det beslut meddelats om försäljning af egendom eller del däraf, föranstaltar styrelsen om försäljningen och utfärdar, efter erhållet bemyndigande, köpebref å fastigheten.

Det åligger styrelsen å jordbruksafdelningen:

att låta föra länsvis upprättade liggare öfver de för statsverkets och stuteriers räkning utarrenderade egendomarna,

att före utgången af januari månad hvarje år näst efter det, då omval till Riksdagens andra kammare ägt rum, till Kungl. Maj:t insända uppgift å samtliga under domänstyrelsens förvaltning ställda, för statsverkets räkning utarrenderade egendomar och inkomsterna däraf,

att under hvardera af de följande två åren inom samma tid till Kungl. Maj:t insända uppgift på de under förflutna året uppkomna förändringar i arrendeinkomsterna,

att likaledes före utgången af januari månad årligen till Kungl. Maj:t insända uppgift på försålda kronoegendomar, å hvilka styrelsen under föregående år utfärdat köpebref,

att till kammarrätten och statskontoret före februari månads utgång hvarje år meddela uppgift på under föregående år inträffade förändringar i statsverkets inkomster af utarrenderade kronoegendomar äfvensom på köpeskillingar för egendomar, å hvilka styrelsen under föregående året utfärdat köpebref,

att före januari månads slut hvarje år till direktionen för civilstatens pensionsinrättning aflämna uppgift på de förändringar, som under nästföregående året inträffat med ordinarie tjänstemän samt betjante inom styrelsen och skogsstaten, samt

att hvart nionde år till Kungl. Maj:t aflänna uppgift å taxeringsvärdena på de för statsverkets räkning utarrenderade egendomarna.

Allmänna ärenden, som röra domänstyrelsen i dess helhet, däribland alla frågor rörande styrelsens personal, handläggas på en af jordbruksafdelningens byråer.

Frågor om tillsättande af och tjänstledighet för domänintendenterna handläggas jämväl på jordbruksafdelningen.

Med afseende på omfattningen af de göromål, som tillhöra domänstyrelsens skogsafdelning, torde till en början följande böra erinras. *Skogsafdelningen.*

Normerna för skogsafdelningens verksamhet i afseende på statens och andra allmänna skogar samt skogsväsendet i allmänhet återfinnas till största delen i den för skogsstyrelsen och skogsstaten den 19 november 1869 utfärdade instruktion, nådiga skrifvelsen till skogsstyrelsen den 11 november 1881 angående skogsmedels redovisande m. m. jämte därtill gjorda tillägg, ofvan omförmälda nådiga skrifvelse den 10 november 1882 angående förvaltningen af kronans domäner, stadgarna för de allmänna skogsläroverken i riket den 13 april 1886 med däri gjorda ändringar, instruktionen för skogsstaten den 29 november 1889 samt nådiga förordningen angående hushållningen med de allmänna skogarna i riket den 26 januari 1894.

Enligt dessa med flera författningar och nådiga bref åligger det domänstyrelsen å skogsafdelningen:

att i allmänhet verka för befrämjande af en ändamålsenlig skogshushållning och jaktvård i riket,

att utöfva högsta ledningen af skogsförvaltningen å kronoparker, kronan tillhöriga flygsandsfält och statens till bergshandteringens understöd anslagna skogar samt de häradsallmänningar, skogar å allmänna inrättningars hemman, stadsskogar, renbetesfjäll och boställsskogar, hvilka blifvit ställda under skogsstatens vård,

att bestämma och öfvervaka skötseln af öfriga boställsskogar,

att tillse, det skötseln och begagnandet af öfriga allmänna skogar samt enskilda tillhöriga skogar, hvilkas bestånd erfordras till skydd mot flygsandsfält och fjällgränsens nedgående, vederbörligen öfvervakas,

att hafva tillsyn öfver de allmänna skogsläroverken samt öfverinseendet öfver de till dessa och till skogsstaten anslagna boställen, hemman och lägenheter,

att utöfva befäl och öfverinseende öfver tjänstemän och betjante vid skogsstaten och skogsläroverken äfvensom öfver skogsingenjörer, samt

att redovisa alla inkomster af allmänna skogar, som stå under skogsstatens förvaltning eller inseende och af hvilka afkastning tillfaller antingen statsverket eller under statskontorets förvaltning ställda fonder, samt att af nämnda inkomster bestrida utgifterna till skogsstatens aflöning och till förvaltningskostnader för allmänna skogar.

Dessa äro de för domänstyrelsens å skogsafdelningen verksamhet gällande allmänna bestämmelser.

Beträffande de uppgifter af speciell natur, som förekomma till behandling å skogsafdelningen, torde böra erinras om följande.

Rörande allmänna skogars indelning till ordnad hushållning och förfarandet därvid meddelar domänstyrelsen erforderliga föreskrifter, öfverensstämmande med de grunder, Kungl. Maj:t gillat. Tjänstemän vid skogsstaten och skogsläroverken förordnas af styrelsen att verkställa indelningsförrättningar, revision eller komplettering af hushållningsplaner samt eljest erforderlig skogsuppskattning, ägoaffattning och undersökning för torrläggning af sankmark med flera till skogsförvaltningen hörande åtgärder.

Efter verkställd indelnings-, revisions- eller kompletteringsförrättning skall styrelsen i de fall, där sådant icke tillkommer öfverjägmästare, pröfva samt med eller utan ändringar och tillägg fastställa vid förrättningarna uppgjorda förslag äfvensom sedermera, där så finnes nödigt, föreskrifva jämkningar i hushållningen och rättelse i fastställda planer.

Styrelsen skall pröfva och fastställa skogshushållningsplaner för enskilda skogar inom Norrbottens och Västerbottens län utom lappmarkerna.

Beträffande de allmänna skogar, hvilka blifvit ställda under skogsstatens vård, tillkommer det styrelsen att ej mindre bestämma om utsyning och försäljning af virke, upplåtelse till grässlätter och mulbete samt torf-, sten- och grustäkt med mera dylikt än äfven förordna om förvaltningsåtgärder i öfrigt samt bestämma de utgiftsbelopp, hvilka därvid icke få öfverskridas.

Vidkommande skogsinstitutet, för hvilket styrelsens chef är inspektor, samt skogsskolorna, åligger det styrelsen öfvervaka, att undervisningen så ordnas och handhafves, att läroverken motsvara sin bestämmelse.

Styrelsen skall tillse, att de till skogsstaten och skogsläroverken anslagna boställen användas till de med dem afsedda ändamål och vederbörligen underhållas.

I fråga om civila och ecklesiastika boställsskogar tillkommer det i regel styrelsen att bestämma boställshafvares andel i skogsafkastningen.

I vissa fall, som angifvas uti 20 § af nådiga förordningen angående hushållningen med de allmänna skogarna i riket, skall styrelsen dock underställa dylika ärenden Kungl. Maj:ts pröfning. Från boställena influtna skogsmedel fördelas af styrelsen, som jämväl föranstaltar om utbetalande till vederbörande af dem tillkommande andelar däraf.

På kronoparker och andra till skogsstatens förvaltning öfverlämnade skogar befintliga inägoområden, hvilka ej utläggas till skog, upplåtas genom styrelsens försorg på arrende under villkor, dem styrelsen äger bestämma.

Reglementariska föreskrifter i afseende på utförandet af de tjänstemän och betjante vid skogsstaten och skogsläroverken samt skogsingenjörer tillhörande åligganden meddelas af styrelsen.

Styrelsen tillkommer jämväl att bestämma omfattningen af kronojägarnas bevakningstrakter.

Då öfverjägmästarbefattning blir vakant, skall styrelsen därom göra anmälan hos Kungl. Maj:t. Angående ledig jägmästartjänst utfärdas af styrelsen kungörelse; och inlämnas ansökningshandlingarna till styrelsen, som upprättar förslag till tjänstens återbesättande och insänder detsamma jämte ansökningshandlingarna till Kungl. Maj:t. Kronojägare och kronoskogvaktare, såväl ordinarie som extra, antagas af styrelsen.

Tjänstledighet för öfverjägmästare och jägmästare äger styrelsen bevilja på tid, ej öfverstigande tre månader.

Tjänstledighet för assistenter och andra extra jägmästare samt skogsbetjante beviljas af styrelsen. Då ledigheten afser viss kortare tid, äger respektive öfverjägmästare eller jägmästare bevilja densamma.

Styrelsen äger tilldela öfverjägmästare och jägmästare varning eller ålägga dem antingen böter, svarande mot högst en månads aflöning, eller ock suspension under högst tre månader från tjänst och aflöning. Assisterter och andra extra jägmästare kunna af styrelsen varnas eller skiljas från skogsstaten. Skogsbetjante äger styrelsen förflytta till annan tjänstgöringsort, afstänga på viss tid från tjänst och löneförmåner eller för alltid skilja från tjänsten.

Före den 1 oktober hvarje år skall styrelsen till Kungl. Maj:t ingifva statförslag angående medel, hvilka styrelsen anser behöfligt att begära vid påföljande riksdag.

Inom november månad hvarje år skall styrelsen till Kungl. Maj:ts pröfning ingifva dels generalförslag öfver användande under följande år af anslaget till kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, dels förslag rörande de åtgärder, som äro afsedda att under samma tid bekostas af de ecklesiastika boställenas skogsfond.

Samtliga till styrelsen inkomna räkenskaper med verifikationer skola undergå fullständig granskning i styrelsen. De räkenskaper, hvilka ej skola åtföljas af verifikationer och hvilkas granskning till siffran sker annorstädes, skola granskas hos styrelsen med hänsyn till det sätt, hvarpå de uppburna medlen blifvit använda.

I mål rörande anmärkning, som uppkommit vid räkenskapsgranskningen, meddelar styrelsen beslut, och, när grof vårdslöshet och uppenbar vanvård finnes ådagalagd, äger styrelsen ålägga den felaktige, jämte återbetalningsskyldighet, att gälda det anmärkningsförfattaren tillkommande anmärkningsarfvide.

Styrelsen pröfvar och afgör i förekommande fall besvär öfver skogstjänstemans beslut eller åtgärd.

Det åligger styrelsen att bevaka kronans rätt i afseende på fullföljd af talan mot Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes utslag i frågor rörande dels afsättande af mark till kronopark och tilldelande af skogsanslag till hemman och lägenheter vid afvittring, dels ock reglering af flottning i vattendrag, som utgör flottled för virke från kronans skogar.

Årligen före den 1 december skall styrelsen till Kungl. Maj:t ingifva berättelse för det föregående året rörande skogshushållningen, skogsundervisningen och jaktväsendet. Denna berättelse skall jämväl innehålla en summarisk redogörelse för de under året utförda åtal för förbrytelser mot skogs- och jaktförfattningarna, uppgifter om dödade rofdjur och de af rofdjur dödade husdjur samt uppgift om värdet på kronan tillhöriga skogar. Hvert femte år skall ett sammandrag göras af de fem sistförflutna årens berättelser.

Styrelsen å skogsafdelningen skall före utgången af januari månad årligen till Kungl. Maj:t insända förteckning på de inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjänlig mark, hvilka under det föregående året för kronans räkning ägt rum, med angifvande af pris och areal.

Öfver de under nionde hufvudtiteln uppförda anslag till skogsväsendet äfvensom öfver andra af styrelsen förvaltade medel skall föras hufvudbok, omfattande ett kalenderår; och skall densamma, jämte tillhörande verifikationer, senast den 30 april påföljande år öfverlämnas till kammarrätten.

Hos styrelsen föras länsvis upprättade liggare öfver kronoparker, kronan tillhöriga flygsandsfält, statens till bergshandteringens understöd anslagna skogar samt under skogsstatens förvaltning och vård ställda renbetesfjäll och andra skogar äfvensom sådana till bostadsboställen hörande skogor, som blifvit till ordnad hushållning indelade, för skogs-

väsendets räkning uttarrenderade hemman och lägenheter samt de till skogsstaten och skogsläroverken upplåtta boställen och lägenheter.

Mellan de särskilda byråerna inom styrelsen äro ärendena för närvarande sålunda fördelade:

*Göromålens
fördelning
mellan
byråerna.*

byrån n:r 1 handlägger styrelsens allmänna ärenden, ärenden, som röra jordbruksafdelningen i dess helhet, äfvensom öfriga till afdelningen hörande ärenden beträffande kronoegendomar, belägna inom Stockholms, Uppsala, Kronobergs, Gottlands, Kristianstads, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älfsborgs, Värmlands, Örebro, Kopparbergs, Västernorrlands och Norrbottens län.

Å byrån n:r 2 handläggas öfriga till jordbruksafdelningen hörande ärenden.

Mellan skogsafdelningens tre byråer (n:is 3--5) äro ärendena fördelade på följande sätt:

å byrån n:r 5 handläggas frågor angående förvaltnings- och utgiftsförslag, utgiftsstater samt kassaredogörelser och kvartalsräkningar, anmärkningsmål, frågor angående disposition af skogsmedel från ecklesiastika och civila boställen, husröteersättning vid statens uttarrenderade egendomar, skogsstatens boställen, aflöningar och ersättningar för förrättningar samt med nämnda ärenden sammanhängande besvärsmål;

byrån n:r 3 handlägger skogsafdelningens allmänna mål, d. v. s. dem, som röra skogsafdelningen i dess helhet, äfvensom skogsärenden från de norrländska länen samt Kopparbergs och Värmlands län, i den mån dessa mål och ärenden ej inbegripas i hvad som tillhör byrån n:r 5, och därjämte frågor om skogsläroverken och skogsingenjörernas verksamhet samt jaktmål;

å byrån n:r 4 handläggas skogsärenden från rikets öfriga län, i den mån de ej tillhöra byrån n:r 5.

Beträffande särskildt ärenden angående tjänstledighet, förordnanden och afsked för skogsstatens tjänstepersonal handläggas dylika ärenden å byrån n:r 3, om tjänsteinnehafvaren i fråga har sin verksamhet inom något af de län, som höra till denna byrås verksamhetsområde, men eljest å byrån n:r 4.

Till ledning för bedömandet af omfattningen af de göromål, som åligga de särskilda funktionärerna inom styrelsen, torde jag få af de föreskrifter, som jämlikt den förut omnämnda nådiga skrifvelsen den 10 november 1882 tjäna styrelsen till efterrättelse, här meddela följande.

*Fördelning
af göromålen
mellan
personalen.*

Generaldirektören äger att allena besluta i alla hos styrelsen förekommande ärenden, fördela göromålen emellan ledamöterna och fastställa verkets arbetsordning samt bör noga tillse, att styrelsens tjänstemän med noggrannhet och drift fullgöra sina skyldigheter.

Ledamöterna åligger att bereda och föredraga de ärenden, hvilka de, hvar för sin afdelning, hafva att handlägga, att i såväl dessa som öfriga ärenden, vid hvilkas handläggning de äro närvarande, uttala sin mening och, om beslutet blifver därifrån afvikande, låta anteckna densamma till protokollet, att ansvara, en hvar, därför att styrelsens beslut i de af honom handlagda ärenden varda med noggrannhet och skyndsamt expedierade, att i öfrigt verkställa de åtgärder, som enligt fastställd arbetsordning kunna tillkomma en hvar af dem särskildt, samt att hafva närmaste tillsynen öfver göromålen hvar inom sin byrå och tillse, att de därstädes anställda tjänstemännen behörigen fullgöra sina åligganden enligt arbetsordningen.

Vid föredragning inför generaldirektören af vissa, särskildt angifna ärenden skall, utom den ledamot, till hvilkens byrå ärendet hör, minst en af de andra ledamöterna närvara och deltaga i öfverläggningen till beslut. Öfriga ärenden afgör generaldirektören i närvaro af endast föredragande ledamoten eller, där föredragningen sker af ombudsmannen och fiskalen, den ledamot, till hvars byrå ärendet hör; generaldirektören dock öppet lämnadt att, då han därtill finner skäl, tillkalla och inhämta yttranden jämväl af en eller flera bland styrelsens öfriga ledamöter.

Utan föregången föredragning inför generaldirektören må ledamot genom remiss eller särskild skrifvelse infordra förklaringar, upplysningar och yttranden, som finnas erforderliga för ärendes afgörande, samt till granskning, anteckning och förvaring af vederbörande tjänsteman befordra inkommande syneinstrument och handlingar, som äro af beskaffenhet att icke föranleda till omedelbar åtgärd af styrelsen. Ledamot äger ock meddela beslut i anledning af ansökningar att utbekomma handlingar i afgjorda mål och angående rekvisitioner å ersättning från vederbörande arrendatorer för skogsindelingskostnader, som blifvit af allmänna medel förskjutna, samt i frågor om skogsingenjörernas verksamhet, om virkesutsyning för mer än ett år i sänder åt innehafvare af kronohemman och nybyggen i de norra länen, om utsyning och försäljning från allmänna hemman och boställen af extra afverkning, som vid skogshushållningsplans uppgörande ansetts böra äga rum, om ståndskogslikvid i följd af laga skifte å dylika egendomar, äfvensom angående verkstälighetsåtgärder i anledning af andra vid indelingsförrättning meddelade

bestämmelser, som inverka på skogshushållningen; dock att, där omständigheter förekomma af beskaffenhet att påkalla anmälan inför styrelsen, sådan anmälan genast bör ske.

Anmärkningsmål må, där generaldirektören är af öfriga ämbetsgöromål hindrad att i deras handläggning deltaga, afgöras af den ledamot, till hvars byrå målet hör, och en annan ledamot. Blifva dessa icke om beslutet ense, skall ytterligare en ledamot i målets behandling deltaga och den mening anses såsom styrelsens beslut, därom två ledamöter förena sig. Stanna alla tre ledamöterna i olika meningar, skall målet föredragas inför generaldirektören.

Generaldirektören bör, när han så nödigt finner och hans öfriga ämbetsgöromål det medgifva, företaga ämbetsresor för att bereda sig kännedom ej mindre om skogshushållningens, skogsundervisningens och jaktväsendets tillstånd samt de utarrenderade egendomarnas vård, än ock om det sätt, hvarpå skogstjänstemän och domänintendenter uppfylla sina åligganden. Generaldirektören äger ock, när omständigheterna därtill föranleda, uppdraga åt ledamot i styrelsen att i hans ställe företaga dylika resor.

Under generaldirektörens ämbetsresor eller då han begagnar semester eller då han eljest under kortare tid, som ej öfverstiger fjorton dagar, är förhindrad att förrätta sitt ämbete, åligger tillsynen öfver ärendenas gång inom hvardera af styrelsens afdelningar den i tjänst äldsta ledamoten å afdelningen, och afgöras ärendena då af styrelsens ledamöter. Därvid fordras för besluts fattande, att minst två ledamöter äro tillstädes, och att, då ärende förekommer af beskaffenhet att röra båda afdelningarna gemensamt, en ledamot från hvardera afdelningen deltagar i afgörandet. Vissa ärenden äro dock undantagna från afgörande i generaldirektörens frånvaro.

Tjänstemännen i första tjänstegraden åligger hufvudsakligen:

Notarie:

att biträda med beredning till föredragning af förekommande mål och med anskaffande af erforderliga upplysningar;

att föra protokoll samt uppsätta utgående expeditioner i ärenden, som tillhöra den ledamot, under hvilken han blifvit till tjänstgöring indelad;

att kontrasignera och expediera utgående skrivelser;

Revisorn:

att revidera till styrelsen inkommande räkenskaper, verkställa alla utbetalningar för styrelsen och handhafva dess kassa samt, i den mån sådant af honom påkallas, biträda med notariegöromål;

Bokhållaren:

att föra styrelsens räkenskaper samt biträda med notariegöromål och revision af räkenskaper;

Ombudsmannen och fiskalen:

att enligt de närmare föreskrifter, styrelsen meddelar, bevaka och utföra kronans rätt och talan i ärenden, som röra de under styrelsens förvaltning ställda jordbruksegendomar och skogar, hvarvid, när sådan talan ej af honom kan vid ämbetsverk och domstolar utom Stockholm bevakas och utföras, han äger, för biträde därvid af ombud, begära justitiekanslersämбетets eller Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes åtgärd; och bör han meddela det tillförordnade kronoombudet de upplysningar och underrättelser i afseende å bestyrkandet af kronans rätt, som han är i tillfälle att lämna;

att efter erhållen remiss granska inkomna synehandlingar och, i god tid före besvärstidens utgång, inför styrelsen föredraga desamma, hvarvid han har att föreslå de åtgärder, han för bevakande af kronans rätt och fördel finner med lag och författningar öfverensstämmande;

att granska inkomna redogörelser för hållna syner och för af arrendatorerna ställda löftesskrifter eller aflämnade säkerhetshandlingar och, när anmärkning därvid förekommer, anmäla sådant hos styrelsen;

att till styrelsen afgifva utlåtanden i ärenden, som för sådant ändamål till honom remitterats; samt

att upprätta förslag till skogsafverkningskontrakt och i öfrigt tillhandagå med det biträde i frågor af juridisk art, som af honom påfordras;

Registratorn och aktuarien:

att föra styrelsens diarium och särskilda rotlar för ledamöterna; att mottaga inkommande handlingar, utfärda diariebevis och meddela afskrifter eller utdrag af de i registrators- och aktuariekontoret förvarade handlingar samt ombesörja kopiering af därstädes befintliga kartor;

att föra verkets arrendeliggare äfvensom matrikel öfver styrelsens, skogsstatens och skogsläroverkens personal samt vårda styrelsens arkiv;

att före den 15 januari hvarje år till styrelsen aflämna sådana förteckningar öfver utarrenderade kronoegendomar, som enligt nådiga brefven den 20 februari 1880 och den 17 mars 1882 skola till Kungl. Maj:t öfverlämnas, för att komma Riksdagens statsutskott till handa;

att inom medlet af februari månad hvarje år till styrelsen aflämna förteckningar å de under nästföregående år skedda förändringar i

arrendeinkomsterna af kronans utarrenderade egendommar och å antagna köpeanbud å kronoegendomar; samt

att ombesörja verkställigheten af styrelsens beslut angående dess ekonomiska angelägenheter.

I öfrigt har en hvar af tjänstemännen att i afseende å tjänstgöringen ställa sig till efterrättelse den arbetsordning, som för styrelsen utfärdas, jämte de föreskrifter, som eljest kunna meddelas honom af styrelsen eller vederbörande förmän.

I sitt förenämnda betänkande har löneregleringskommittén, be-
träffande först frågan rörande omfattningen af styrelsens ämbetsverk-
samhet, förklarar sig för sin del icke hafva någon anledning till tvekan
om lämpligheten af att, efter den erfarenhet, som vunnits under de
efter domänstyrelsens inrättande förflutna åren, bibehålla styrelsen vid
det åt densamma gifna verksamhetsområdet. Styrelsens båda afdelningar
syntes vara i så pass stort behof af hvarandras biträde, att någon
utbrytning från styrelsen af en eller annan del af dess förvaltnings-
objekt ej syntes böra ifrågasättas.

*Lönereglerings-
kommitténs
förslag.*

Däremot hade för kommittén uppställt sig den frågan, huruvida
ej styrelsens fördelning i en särskild jordbruks- och en särskild skogs-
afdelning borde upphöra. Så vidt kommittén kunnat finna, hade denna
fördelning numera egentligen ej någon annan grund än den historiska.
Dess upphäfvande skulle däremot, enligt kommitténs öfvertygelse, i
flera hänseenden vara till gagn.

Enligt gällande föreskrifter ägde domänstyrelsens chef att fördela
göromålen mellan ledamöterna. Denna chefs befogenhet, hvilken, om
än med vissa i instruktion gifna allmänna begränsningar, syntes böra
bibehållas, torde emellertid ej innefatta rätt för chefen att rubba den
historiskt gifna skillnaden mellan jordbruks- och skogsafdelningarna
genom öfverflyttande från den ena till den andra afdelningen af någon
grupp utaf ärenden. Detta förhållande föranledde i sin mån svårig-
heter i afseende å en rättvis fördelning af arbetet mellan styrelsens
särskilda byråer.

Kommittén har i detta hänseende särskildt framhållit, att göro-
målen å skogsafdelningen hittills alltjämt ökats och att någon ändring
därutinnan ej torde vara att förvänta. Med hänsyn till såväl den fort-
gående ökningen af de skogar, med hvilka styrelsen hade att taga
befattning, som de växande anspråken på intensitet i deras skötsel, torde
man, i stort sedt, få räkna med en oafbruten stegring i göromålen hos
den del af styrelsen, som hade skogsförvaltningen om hand.

Hvad åter jordbruksafdelningen anginge, hade visserligen — så vidt af styrelsens arbetsredogörelser kunde bedömas — trots den nedgång i antalet under afdelningens förvaltning ställda egendomar, som ägt rum under de år, domänstyrelsen varit i verksamhet, någon minskning i göromålen ej försports. Det torde dock ej vara tvifvel underkastadt, att, om statsmakterna fullföljde den politik, de sedan många år bedrifvit i fråga om jordbruksdomänernas disposition, göromålen å afdelningen komme att minskas, ehuru ännu ej så skett.

Om förhållandena utvecklade sig, på sätt nyss angifvits, kunde det emellertid med den nuvarande indelningen i afdelningar lätt inträffa, att göromålen å vissa af styrelsens byråer blefve betydligt mera kräfvande än å andra. Ur denna synpunkt måste det anses såsom en fördel, om sättet för göromålens fördelning mellan byråerna ej vidare med nödvändighet blefve beroende på åtskillnaden mellan en särskild jordbruks- och en särskild skogsafdelning.

Äfven ur andra synpunkter har kommittén ansett önskvärdt, att styrelsens fördelning i nämnda båda afdelningar upphörde. Det torde, anför kommittén, med fog kunna sägas, att det ej vore ur vägen, om vid afgörande af åtskilliga utaf de ärenden, som för närvarande handlades å skogsafdelningen, den juridiska fackkunskapen finge göra sig gällande mera än nu vore fallet, äfven om vid mer invecklade juridiska spörsmål styrelsens ombudsman och fiskal i regel tillfrågades samt i särskilda fall byråcheferna å jordbruksafdelningen eller någon af dem, men det funnes skäl antaga, att, om fördelningen i afdelningar upphörde, samverkan mellan de olika byråerna skulle blifva lifvigare och göromålen lättare kunna fördelas så, att hvarje byråchef finge, såvidt möjligt, föredraga de ärenden, för hvilkas sakkunniga behandling han ägde de största förutsättningarna.

Därjämte har det synts kommittén vara i hög grad önskvärdt, att inom styrelsen bereddes plats för en i jordbruksfrågor hemmastadd ledamot.

I sådant afseende har kommittén erinrat, hurusom sakkunskapen i jordbruksfrågor fanns företrädd i kammarkollegii domänafdelning. Då domänstyrelsen inrättades, syntes man hafva ansett, att för denna sakkunskap vore tillräckligt sörjdt, om för densamma funnes en representant i styrelsens chef. Men om man också på den tiden ansett sig kunna ställa den fordran på chefen för domänstyrelsen, att han skulle vara sakkunnig både i jordbruks- och i skogsfrågor, torde en dylik fordran nu ej kunna vidhållas. Statens skogsförvaltning hade blifvit en så omfattande och viktig affär, att vid besättande af ifrågavarande

chefsplats utan tvifvel måste främst göra sig gällande den synpunkten, att vederbörande vore lämplig förestå och leda denna affär. Om personen i fråga därjämte hade någon större erfarenhet i jordbruksfrågor, måste däremot anses vara af jämförelsevis mindre betydelse.

Kommittén har dock ej ansett, att domänstyrelsens behof af arbetskrafter för den omfattande och ansvarsfulla förvaltning, densamma hade om hand, vore, hvad föredragandena anginge, tillräckligt tillgodosedt allenast därigenom att skillnaden emellan de särskilda jordbruks- och skogsafdelningarna upphäfdes, samt att en af de nuvarande byråchefsbefattningarna besattes med en i jordbruksfrågor erfaren person. Det på domänstyrelsen hvilande arbetet vore nämligen af den omfattning, att kommittén funnit det böra ifrågasättas, om ej för ett tillfredsställande utförande af föredragningsarbetet inrättandet af ytterligare en byråchefsbefattning vore erforderligt.

I detta afseende har kommittén lämnat en öfversikt öfver omfattningen af nämnda arbete å de särskilda byråerna år 1906, utvisande att detta år afgjorts följande antal ärenden:

å första byrån	1,143
„ andra „	872
„ tredje „	2,559
„ fjärde „	1,849
„ femte „	1,720.

Hvad då först anginge arbetsmängden å tredje byrån, har kommittén framhållit, att denna arbetsmängd påtagligen vore alltför stor, i all synnerhet då man måste kräfva af byråns chef en noggrann lokalkännedom beträffande såväl skogarna och deras afsättningsmöjligheter som den förvaltande personalen.

Äfven fjärde byråns arbetsmängd vore enligt kommitténs åsikt för stor, särskildt med hänsyn därtill, att byråchefen å denna byrå vore mycket anlitad vid behandling inom jordbruksafdelningen af frågor angående utarrendering och försäljning af jordbruksdomäner samt hade ett mycket drygt arbete med ärendena om disposition af skogsafkastning å ecklesiastika boställen äfvensom med frågor om inköp af mark för skogsväsendets räkning.

Hvad den femte eller den kamerala byrån beträffade, vore visserligen äfven det denna byrå tillhörande arbetet betydande, men arbetets beskaffenhet och de särskilda kvalifikationer, det kräfdes, torde nödvändiggöra, att denna byrå bibehölles vid dess nuvarande omfattning.

Då ej heller någon minskning i jordbruksafdelningens göromål ännu försports, om ock en dylik under vissa förutsättningar kunde

vara att förvänta, syntes tills vidare något tillskott ej böra äga rum i denna afdelnings arbetsmängd.

På grund af hvad sålunda anförts, har kommittén ansett, att ytterligare en byråchef borde i domänstyrelsen anställas. Enligt kommitténs förslag skulle alltså i domänstyrelsen komma att finnas sex byråer.

Kommittén har i anslutning till sina sålunda framlagda förslag uppgjort förslag till fördelning mellan de särskilda byråerna af de på styrelsens behandling ankommande ärendena, afseende, bland annat, att en särskild byrå borde inrättas för de tre nordligaste skogsdistrikten. Med denna fördelning har kommittén ansett, att de särskilda byråerna borde kunna medhinna de uppgifter, som ålades dem.

*Ombudsman-
nen och
fiskalen.*

I fråga om öfriga ordinarie tjänstemän i domänstyrelsen, hvilka, såsom förut nämnts, samtliga tillhöra första lönegraden, har kommittén framhållit, att bland dessa ombudsmannen och fiskalen innehade den utan gensägelse viktigaste och mest kräfvande befattningen. Det åläge honom, bland annat, att tillhandagå med det biträde i frågor af juridisk art, som af honom påfordrades, och detta åliggande hade, särskildt med den utveckling skogsväsendet erhållit, fått en allt mera vidsträckt betydelse.

Under de senare åren hade statens skogsförvaltning kommit i allt lifligare förbindelse med enskilda och vid de uppgörelser, som därvid ägde rum, hade ombudsmannens biträde såsom kronans jurist fått allt större användning.

På det hela taget hade det blifvit allt mera vanligt, att ombudsmannens biträde på ett eller annat sätt påkallades i de mera invecklade spörsmål, som förekomme å skogsafdelningen. Någon mera betydande inskränkning i hans anlåtande i detta afseende syntes ej vara att förvänta, äfven om, såsom kommittén förutsatt, en lifligare samverkan komme att äga rum mellan jordbruks- och skogsbyråerna.

Kommittén har uppgjort följande sammanställning angående beskaffenheten och omfattningen af ombudsmannens göromål vissa angifna år:

	1883	1888	1893	1898	1903	1904	1905	1906
<i>Handlagda ärenden.</i>								
Synekländer	51	82	53	36	44	40	32	35
Jordavister	5	1	3	6	16	21	27	20
Andra rättegångsärenden	24	55	50	41	56	43	45	57
Summa rättegångsärenden	80	138	106	83	116	104	104	112
Syner, som af fiskalen granskats och där- efter direkt föredragits								
Ärenden angående utskylder	340	664	222	280	212	229	175	214
Öfriga ärenden	2	3	15	30	32	31	22	34
Öfriga ärenden	148	104	124	119	147	190	302	326
<i>Aflåtna expeditioner.</i>								
Memorial	122	135	138	148	172	215	278	293
Skrifvelser	111	138	113	91	135	118	142	138

I ett särskildt afseende har kommittén påpekat, att det vore gagneligt, om ombudsmannens biträde anlätades i större utsträckning än hittills ägt rum. Kommittén anser det nämligen önskvärdt, att, innan ett aftal om inköp af skogsmark för statens räkning ingås, behörig granskning ägnas åt säljarens åtkomsthandlingar och att denna granskning verkställas af domänstyrelsens ombudsman, innan framställning i ämnet göres hos Kungl. Maj:t.

Enligt kommitténs åsikt låge det mycket stor vikt uppå, att till ombudsman och fiskal hos domänstyrelsen förvärfva en väl kvalificerad person. Arten och omfattningen af de göromål, som vore eller borde vara med denna befattning förenade, vore emellertid sådana, att det måste anses med svårigheter förenadt för styrelsen att vid befattningen, för dess effektiva skötande under en längre följd af år, fästa och bibehålla en fullt kvalificerad person, så länge aflöningsförmånerna ej vore högre än de, som tillkomme tjänstemän af första normalgraden.

Kommittén har därför ansett sig böra förorda, att ombudsmans- och fiskalstjänsten hos domänstyrelsen måtte uppföras i andra lönegraden.

Såsom förut nämnts, äro utom ombudsmannen och fiskalen hos styrelsen anställda sju ordinarie tjänstemän i första lönegraden, hvarjämte sedan 1906 års ingång å extra stat funnits uppförda aflönningar, motsvarande begynnelseaflönningen för tjänstemän i första lönegraden, till ytterligare tre tjänstemän (notarier) å styrelsens skogsafdelning.

Af de förenämnda sju ordinarie tjänstemännen är en anställd såsom

Öfriga tjänstemän i första lönegraden.

registrator och aktuarie, fyra såsom notarier, en å hvarje af byråerna n:r 1—4, en såsom bokhållare och en såsom revisor, de bägge sistnämnda med tjänstgöring å byrån n:r 5 eller kameralbyrån. Å denna byrå tjänstgör därjämte såsom notarie en af de tre tjänstemännen på extra stat, medan de båda andra, i enahanda egenskap, biträda en å hvarje af skogsafdelningens öfriga två byråer.

Enligt kommitténs förslag skulle, som nämndt, domänstyrelsen uppdelas på sex byråer, däraf två afsedda hufvudsakligen för ärenden, hvilka tillhöra den nuvarande jordbruksafdelningen, ehuru med ändrad fördelning af göromålen, en byrå afsedd för enahanda uppgifter som den nuvarande kameralbyrån och tre byråer, i stället för nu två, för de skogsafdelningen i öfrigt tillhörande ärenden.

Vid pröfning, hvilka tjänstemän i första lönegraden kunde vara behöfliga för styrelsen med denna förändrade organisation, har kommittén ansett såsom hittills böra anställas för styrelsen i dess helhet en registrator och aktuarie samt å hvardera af de två byråer, som skulle handhafva de nu till jordbruksafdelningen hörande ärenden, en notarie. Och vid en uppdelning på tre byråer af de skogsärenden, som nu tillhöra tredje och fjärde byråerna, har det syntts kommittén, att äfven för hvar och en af dessa tre byråer borde vara till fyllest med en ordinarie notarie.

Beträffande därefter kameralbyrån, anser kommittén, att såsom för närvarande å densamma borde finnas anställd en bokhållare, men med afseende därå, att de göromål, som åligga revisorn, under den tid, styrelsen varit i verksamhet, vunnit en väsentligt ökad omfattning samt med hänsyn till den synnerliga vikten därå, att skogsräkenskaperna inom domänstyrelsen underkastades en grundlig och effektiv granskning, har kommittén ansett, att i stället för nu tjänstgörande en revisor och en extra notarie borde å denna byrå anställas två revisorer. Dessa borde då, jämte nämnda granskning och besörjande af de å styrelsens revisor i denna hans egenskap i öfrigt nu hvilande åligganden, äfven hinna bestrida åtminstone det mesta af de å byrån förekommande notariegöromål, så att, i synnerhet om ej blott revisorererna utan äfven bokhållaren pålades att biträda med notariegöromål, för sådana göromål icke skulle behöfva anställas någon särskild ordinarie tjänsteman.

Med tillämpning af hvad nu anförts har kommittén föreslagit, att hos domänstyrelsen måtte anställas nio ordinarie tjänstemän af första lönegraden.

Statistiker.

Under erinran, att inom skogsstyrelsen under de senare åren af dess verksamhet varit anställd en särskild statistiker, men att någon motsvarande befattning ej uppfördes i staten för domänstyrelsen, har styrelsen i underdånig skrifvelse den 23 november 1906 hos Kungl. Maj:t gjort framställning om särskildt anslag för utförande af statistiskt arbete inom densamma och i sådant hänseende föreslagit anställande på extra stat af en förste aktuarie för ledning och öfvervakande af arbetet äfvensom anvisande af medel för anställande af nödigt arbetsbiträde med praktisk och vetenskaplig forstlig fackkunskap till statistikerns förfogande.

Beträffande denna framställning, som af Kungl. Maj:t den 30 januari 1907 remitterades till lönerogleringskommittén, har kommittén erinrat, att Kungl. Maj:t den 20 januari 1905 tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att verkställa utredning och afgifva förslag, huru inom rikets officiella statistik största möjliga enhet och planmässighet äfvensom ökad skyndsamhet i publikationen måtte kunna åstadkommas.

Vid sådant förhållande har lönerogleringskommittén ansett, att det vore skäl att afvakta den sålunda tillsatta statistiska kommitténs utredning och förslag i fråga om ordnandet af rikets officiella statistik, innan till vidare pröfning företoges frågan om anställande af särskild tjänsteman inom domänstyrelsen, vare sig på ordinarie eller extra stat, för ledning och öfvervakande af det statistiska arbetet därstädes.

Hos domänstyrelsen finnas på ordinarie stat anställda en förste och två andre vaktmästare. I fråga om dessa har lönerogleringskommittén anfört, att det visserligen blifvit ifrågasatt att öka den ordinarie vaktmästarpersonalen med ytterligare en andra vaktmästarbefattning, men att, då kommittén icke kunnat öfvertyga sig om nödvändigheten häraf, kommittén ansett sig böra i sitt förslag upptaga allenast tre ordinarie vaktmästare, en förste och två andre.

Vaktbetjante.

I afseende å sättet för ärendenas afgörande i chefens tillfälliga frånvaro har kommittén hemställt om viss ändring i den nu gällande ordningen. Vidare har kommittén ifrågasatt utvidgad befogenhet för byråcheferna samt uttalat önskvärdheten af, att större likformighet i behandlingen af vissa frågor inom verket komme till stånd.

Förenklningar i formerna för ärendenas afgörande.

Då kommitténs förslag i förevarande afseende emellertid innebär åtgärder, hvilkas genomförande kan ske utan Riksdagens medverkan, anser jag mig för närvarande icke böra i allmänhet i vidare mån inlåta

mig på en redogörelse för desamma. Emellertid vill jag redan nu framhålla, att kommitténs ifrågavarande förslag synas mig beaktansvärda samt att de vid behandlingen af frågan om ny instruktion och arbetsordning för domänstyrelsen böra göras till föremål för noggrann pröfning och, så långt de kunna finnas motsvara behovet och lämpa sig för ändamålet, blifva genomförda.

*Sättet för
ärendens af-
görande vil
chefens till-
fälliga från-
varo.*

I ett afseende torde jag dock, med hänsyn till hvad jag längre fram kommer att anföra, böra något vidlyftigare beröra kommitténs ifrågavarande förslag, nämligen såvidt angår ärendenas afgörande i chefens tillfälliga frånvaro.

Kommittén har i detta hänseende anfört följande.

Rörande ärendens afgörande i chefens tillfälliga frånvaro uti ämbetsverk, där chefen, vare sig fullständigt eller delvis, ensam hade beslutanderätten i ärenden, uti hvilkas pröfning han deltog, växlade föreskrifterna i allmänhet mellan två hufvudtyper, i ty att inom vissa ämbetsverk de ärenden, i hvilka chefen eljest beslutade och som kunde afgöras i hans frånvaro, afgjordes kollektivt af vederbörande ledamöter, under det i andra verk en af ledamöterna inträdde i utöfningen af chefens åligganden med eller utan vissa begränsningar.

Domänstyrelsen tillhörde den förstnämnda af dessa båda hufvudtyper.

I kommitténs betänkanden angående kammarkollegium och statskontoret hade för dessa ämbetsverk förordats den anordning, att i chefens frånvaro äldste tjänstgörande ledamoten skulle inträda i utöfningen af chefens åligganden. Föreskrifter i nämnda hänseende hade ock meddelats i den nya instruktion, som den 18 oktober 1907 utfärdats för statskontoret.

Enahanda anordning ansåge kommittén böra komma i tillämpning inom domänstyrelsen, där chefen ju hade sig ålagdt att företaga inspektionsresor, när han så funne nödigt och hans öfriga ämbetsgöromål det medgafve. Genom att föreskrifva, att den äldste tjänstgörande ledamoten skulle inträda i utöfningen af chefsbefattningen, vunnes, förutom undvikandet af den mera tidkrävande kollegiala formen, dels att de till chefsämbetet hörande kontrollerande och öfvervakande åliggandena kunde på effektivt sätt uppehållas, dels ock att en af styrelsens ledamöter finge särskild anledning att sätta sig in i styrelsens ämbetsgöromål i allmänhet, hvilket utan tvifvel komme att lända till större trygghet för bevarandet af nödig kontinuitet vid ärendenas behandling.

Kommittén, som förutsatte att, därest, af annan anledning än semester eller tjänsteresor, utöfver fjorton dagar för styrelsens chef in-

träffade hinder att utöfva ämbetet, ansökning om ledighet skulle göras hos Kungl. Maj:t, hemställde alltså, att i domänstyrelsens blifvande instruktion måtte meddelas föreskrift därom, att under generaldirektörens tjänsteresor eller då han åtnjöte semester eller eljest under kortare tid, som icke öfverstege fjorton dagar, vore förhindrad att sitt ämbete förätta, äldste tjänstgörande byråchefen skulle, därest icke annorlunda af Kungl. Maj:t förordnades, inträda i utöfningen af generaldirektörens åligganden.

Vid behandlingen af frågan om de aflöningsförmåner å stat, som borde tillkomma den ordinarie personalen vid domänstyrelsen, har kommittén i sådant hänseende först redogjort för sin uppfattning beträffande aflöningen åt verkets chef.

Aflöningsförmåner för den ordinarie personalen.

Under erinran, hurusom vid 1907 års riksdag, på förslag af Kungl. Maj:t, aflöningen för generaldirektören i statskontoret och för generalkrigskommissarien bestämts till 11,000 kronor, däraf lön 7,000 kronor, tjänstgöringspenningar 3,000 kronor och ortstillägg 1,000 kronor, har kommittén anført, att med den uppfattning, kommittén erhållit angående domänstyrelsens verksamhet och de kraf, som borde ställas på dess chef, kommittén emellertid ansett en aflöning af 11,000 kronor ej vara till fyllest för denne.

Uppgiften att förvalta och göra fruktbringande så stora kapital, som dem kronan ägde i sina skogar och jordbruksdomäner, vore nämligen så stor och maktpåliggande, att den nyssnämnda aflöningen syntes kommittén för låg för den, hvilken denna uppgift förnämligast åläge. Särskildt inom skogsförvaltningen kunde felgrepp eller brist på omtanke medföra mycket betydande ekonomiska förluster ej blott för tillfället utan äfven för en lång framtid. En vaken uppsikt öfver förvaltningen i alla dess grenar, förenad med omsikt och duglighet, kunde däremot bereda det allmänna en vinst, i förhållande till hvilken en jämförelsevis betydande aflöning till domänstyrelsens chef ej spelade någon roll.

Med hänsyn till dessa förhållanden och med afseende jämväl å de höga aflöningsbelopp, som inom den privata affärsverksamheten numera utginge till personer med de kvalifikationer, på hvilka man härvidlag gjorde anspråk, har kommittén ansett sig böra föreslå, att chefen för domänstyrelsen måtte erhålla en aflöning af 15,000 kronor, hvilket belopp, med beaktande af den indelning i aflöningstitlar, som för statskontoret och arméförvaltningens civila personal godkänts vid 1907 års riksdag, skulle kunna fördelas sålunda:

lön 9,000 kronor, tjänstgöringspenningar 4,500 kronor och ortstillägg 1,500 kronor.

Beträffande samtliga öfriga af kommittén föreslagna tjänster, har kommittén hemställt, att aflöningarna måtte bestämmas i likhet med hvad som vid 1907 års riksdag medgifvits motsvarande befattningar i statskontoret och arméförvaltningen, nämligen:

för tjänsteman i tredje lönegraden lön 5,000 kronor, tjänstgöringspenningar 2,500 kronor och ortstillägg 600 kronor eller tillhopa 8,100 kronor, hvartill skulle kunna komma ett ålderstillägg till lönen efter 5 år med 600 kronor;

för tjänsteman i andra lönegraden lön 3,600 kronor, tjänstgöringspenningar 1,800 kronor, ortstillägg 400 kronor, tillhopa 5,800 kronor, hvartill skulle kunna komma två ålderstillägg till lönen, hvartdera å 500 kronor, efter respektive 5 och 10 år;

för tjänsteman i första lönegraden lön 2,200 kronor, tjänstgöringspenningar 1,500 kronor, ortstillägg 300 kronor, tillhopa 4,000 kronor, hvartill skulle kunna komma tre ålderstillägg till lönen, hvart och ett å 500 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 år;

för förste vaktmästare lön 900 kronor, tjänstgöringspenningar 450 kronor, ortstillägg 150 kronor, tillhopa 1,500 kronor; samt

för andre vaktmästare lön 700 kronor, tjänstgöringspenningar 350 kronor, ortstillägg 150 kronor, tillhopa 1,200 kronor, hvartill efter 5 år skulle kunna komma ett ålderstillägg till lönen af 100 kronor.

Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjöte fri bostad samt bränsle, skulle, så länge denna förmån kvarstode, ortstillägg ej utgå till honom äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

*Anmärknings-
arfvode åt re-
visorerna m. m.*

Enligt förenämnda nådiga skrifvelse den 10 november 1882, angående förvaltningen af kronans domäner, är af Kungl. Maj:t förordnadt, att, när i följd af anmärkning, gjord inom domänstyrelsen emot styrelsen underlydande redogörare, medel inflyta till statsverket, anmärkningsarfvode må till anmärkningsförfattaren utgå med femton procent af det infutna beloppet.

Med erinran, att kommittén uti sitt den 18 juni 1904 angående kammarrätten afgifna betänkande uttalat, att kommittén funnit rätten för vederbörande granskare att åtnjuta anmärkningsarfvode böra, såsom tjänande ett maktpåliggande statsintresse, fortfarande kvarstå, men att det synts kommittén, som om detta arfvode skäligen borde i någon mån begränsas, då fråga vore om större belopp, har kommittén vidare anført, att, jämväl hvad domänstyrelsen anginge, enligt kommitténs åsikt en

dylik begränsning borde äga rum; och har kommittén hemställt, att i fråga om medel, som inflöte till statsverket i följd af anmärkning, gjord inom domänstyrelsen emot densamma underlydande redogörare, den vederbörande tjänsteman i styrelsen tillkommande rätt till anmärkningsarfvode måtte begränsas på samma sätt, som bestämts i enlighet med gällande instruktioner för generalpoststyrelsen den 31 december 1902 och för telegrafstyrelsen den 11 oktober 1907 samt nådiga kungörelsen den 31 december 1897 angående tilläggsbestämmelser till aflöningsreglementet för tjänstemän och betjante vid statens järnvägar, eller så att dylikt arfvode skulle utgå med femton procent å det anmärkta beloppet, därest detta icke öfverstege 500 kronor, samt med tio procent å högre belopp, dock att för belopp mellan 500 och 750 kronor arfvodet skulle utgå med femton procent å 500 kronor.

I afseende å dessa bestämmelser har kommittén slutligen erinrat, att, enligt hvad kommittén inhämtat, de för ofvanberörda kommunikationsverk meddelade bestämmelser blifvit i så måtto föremål för olika tolkning, att bestämmelsen rörande anmärkningsarfvodets storlek för belopp mellan 500 och 750 kronor uppfattats dels så, att i dylikt arfvode skulle utgå femton procent å 500 kronor och tio procent å återstoden af ifrågavarande belopp, dels ock så, att för hvilket som helst belopp mellan 500 och 750 kronor anmärkningsarfvodet skulle utgå med femton procent å 500 kronor, d. v. s. med 75 kronor, och att för sin del kommittén ansett att, om hänsyn toges till syftet med ifrågavarande bestämmelse, det måste antagas, att den senare uppfattningen vore den rätta.

I anslutning till de beslut, som af senast församlade Riksdag fattats ifråga om ny aflöningsstat för statskontoret och angående organisation af arméns centrala förvaltningsmyndighet, har kommittén vidare hemställt, att såsom förutsättning för den blifvande nya aflöningsstaten måtte uppställas, att samtliga ordinarie tjänstinnehafvare skulle, i den mån ej undantag ansåges böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag.

*Förutsättning
för den nya
aflöningssta-
ten.*

Slutligen har kommittén ansett vid den blifvande nya staten för domänstyrelsen böra i alla tillämpliga hänseenden fästas enahanda aflöningsvillkor, som vid 1907 års riksdag antagits för statskontoret, och framställt förslag i öfverensstämmelse därmed.

*Aflönings-
villkor.*

Anslag till
vikariatser-
sättning, arfvod-
den för bygg-
nadsplaners
granskning, åt
amanuenser
och extra bi-
träden m. m.

Såsom ofvan meddelats, finnes i domänstyrelsens stat uppfördt ett anslag å 22,300 kronor till vikariatser-sättning, arfvoden för byggnadsplaners granskning, åt amanuenser och extra biträden, renskrifnings- och tryckningskostnader, hvarförutom för hvardera af åren 1907 och 1908 på extra stat beviljats ett anslag å 8,000 kronor för enahanda ändamål.

Hos domänstyrelsen finnas, såsom jag redan nämnt, för närvarande anställda nio amanuenser. Af dessa tjänstgöra en å hvarje af jordbruksafdelningens två byråer och den kamerala byrån, två å hvardera af de två öfriga byråerna, en hos ombudsmannen samt en hos registratorn. I årligt arfvode åtnjuta de fem amanuenserna å skogsafdelningen 2,000 kronor hvar, amanuensen hos registratorn 1,800 kronor samt de öfriga amanuenserna 1,500 kronor hvar.

Af amanuenserna har i regel endast den hos registratorn anställda åtnjutit extra ersättning i form af gratifikation. Denna gratifikation har under de senaste åren utgått med 900 kronor om året.

Enligt hvad kommittén meddelat, har från domänstyrelsens sida uttalats önskvärdheten af att anslaget till arfvoden åt amanuenser och extra biträden m. m. blefve så tilltaget, att hos styrelsen kunde anställas, förutom de nio nuvarande amanuenserna, ytterligare tre forstligt bildade amanuenser; och har beträffande storleken af arfvodena till dylika amanuenser framhållits, att det visat sig förenadt med allt större svårigheter att vid amanuens-tjänstgöringen i styrelsen fästa för det praktiska skogsyrket utbildade personer. I den praktiska utöfningen af sitt yrke vunne nämligen dessa en bättre utkomst och ett för de flesta mera tilltalande arbete. De forstligt bildade amanuenserna hade ock i allmänhet ej tillfälle att i hufvudstaden genom annat arbete förvärfva bidrag till sitt uppehälle.

Hvad den hos registratorn anställda amanuensen angår, äro, enligt hvad kommittén vidare meddelat, göromålen mellan denne och registratorn så fördelade, att registratorn jämte ett kvinnligt biträde uppehåller registratorsgöromålen å skogsafdelningen, medan amanuensen likaledes med ett kvinnligt biträde bestrider enahanda göromål å jordbruksafdelningen. Det hade framhållits från domänstyrelsens sida, att de göromål, som åläge sistnämnda amanuens, kunde tillfullo likställas med en ordinarie tjänstemans, och att fördenskull för denna befattning — hvars nuvarande innehafvare varit anställd i styrelsens tjänst under hela den tid, styrelsen varit i verksamhet och dessförinnan haft anställning i kammarkollegii domänafdelning — borde beredas aflöningsförmåner, väsentligt öfverstigande dem, som i allmänhet utginge till amanuenser i de centrala ämbetsverken.

I fråga om behovet af extra arbetskrafter i domänstyrelsen har kommittén, under förutsättning af bifall till den af kommittén föreslagna omorganisationen och med hänsyn jämväl till den likaledes föreslagna utsträckningen af arbetstiden för den ordinarie personalen, ansett sig icke äga anledning tillstyrka någon ökning af det nuvarande antalet amanuenser hos styrelsen.

Vidkommande frågan om amanuensarfvodenas belopp har kommittén till en början erinrat, att den i sitt den 9 mars 1907 afgifna betänkande rörande reglering af löneförhållanden m. m. vid skogsstaten och de allmänna skogsläroverken uttalat, att arfvodet till revirassistent i allmänhet borde bära utgöra minst 2,400 och högst 3,000 kronor för år, hvartill borde komma reseersättning.

Vidare har kommittén erinrat, att kommittén i sitt den 7 november 1907 afgifna betänkande rörande reglering af löneförhållanden m. m. vid landtmäteristyrelsen omförmålt de skäl, på grund af hvilka det ansetts påkalladt, att arfvode till amanuens i sistnämnda styrelse ej borde sättas lägre än 2,400 kronor för år, äfvensom att kommittén i samma betänkande fästat uppmärksamheten därå, att i skrifvelse till telegrafstyrelsen den 16 februari 1903, angående grunderna för aflöningen till den extra personalen vid telegrafverket, Kungl. Maj:t föreskrifvit, att såsom aflöning till amanuens i allmänhet hos telegrafstyrelsen finge utbetalas arfvode, i regel begynnande med 1,200 kronor, hvilket arfvode finge, i den mån sådant pröfvades skäligt, förhöjas, dock icke utöfver 1,800 kronor för år, men att till sådan amanuens eller extra ordinarie tjänsteman å telegrafstyrelsens linjebyrå, som vore anställd såsom biträdande ingenjör, arfvode finge utgå med högst 2,800 kronor för år.

Enligt kommitténs öfvertygelse vore det fortfarande behöfligt jämväl inom domänstyrelsen att bereda amanuenser med specialutbildning, d. v. s. de forstligt utbildade amanuenserna, högre arfvodesförmåner än amanuenser i allmänhet. Forstligt utbildade vore amanuenserna å byråerna n:r 3 och 4, hvaremot för närvarande den å byrån n:r 5 eller den kamerala byrån tjänstgörande amanuensen vore juridiskt bildad. Man hade nämligen under en följd af år ej kunnat förvärfva någon forstligt bildad person till amanuens-tjänstgöring å sistnämnda byrå.

För de forstligt bildade amanuenserna i domänstyrelsen borde, enligt kommitténs åsikt, arfvodena ej sättas lägre än 2,400 kronor för år. Dessa arfvoden torde — likasom det blifvit föreslaget vid landtmäteristyrelsen — efter någon viss tids tjänstgöring bära kunna höjas, i den mån sådant pröfvades skäligt, dock icke utöfver 3,000 kronor för

år. Blefve arfvodena för de forstligt utbildade amanuenserna i domänstyrelsen af den storlek, som sålunda ifrågasatts, torde emellertid både kunna och böra å dessa befattningars innehafvare ställas den fordran, att de åt det dagliga arbetet i styrelsen ägnade betydligt mera tid än amanuenser i allmänhet. Kommittén hade ock i detta afseende inhämtat, att det vore domänstyrelsens afsikt att af ifrågavarande amanuenser kräfva en arbetstid af väsentligen samma mått som den ordinarie personalens. Detta ansåge kommittén ock böra vara en betingelse för arfvodenas bestämmande till nyss angifna belopp.

Hvad anginge den hos registratorn anställda amanuensen, som öfvergått till domänstyrelsen från kammarkollegii domänafdelning och alltsedan varit i domänstyrelsen tjänstgörande, borde naturligen, så länge han fortfarande till styrelsens tillfredsställelse fullgjorde de honom anförtrodda åligganden, hans aflöningsförmåner ej understiga deras nuvarande belopp.

För öfriga amanuenser hos domänstyrelsen syntes arfvodena lämpligen kunna beräknas till lägst 1,500 och högst 2,000 kronor.

Till arfvoden åt nio amanuenser hos domänstyrelsen har kommittén i sin beräkning upptagit ett belopp af 21,600 kronor, och därutöver har till flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare syntts böra afses ett belopp af 4,000 kronor.

Skrifbiträden.

Beträffande härefter öfriga hos domänstyrelsen anställda extra biträden har kommittén anfört, bland annat, följande.

Sedan Riksdagen i skrifvelse den 23 maj 1906 anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, huruvida och i hvad mån personer, som vore hos statens ämbetsverk och myndigheter på ett stadigvarande sätt sysselsatta med skrifgörömål och dylika sysslor, kunde erhålla någon fastare anställning, äfvensom för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill denna utredning kunde föranleda, hade, bland andra myndigheter, äfven domänstyrelsen den 12 oktober 1906 afgifvit infordradt utlåtande, däri styrelsen upplyst, att hos styrelsen vore anställda nio kvinnliga biträden, som förrättade sådant arbete, som afsågs i Riksdagens skrifvelse. Af förenämnda biträden vore sex sysselsatta med renskrifningsarbeten, kollationering m. m., en med kartritning och dylikt å skogsafdelningen samt två å styrelsens registratorskontor. Af de två sistnämnda biträdde den ena vid förandet af jordbruksafdelningens diarium, liggarna öfver statsverkets utarrenderade egendomar m. m., medan den andra biträdde vid förandet af skogsafdelningens diarium.

Utöfver hvad sålunda blifvit upplyst, hade till utredning om styrelsens behof af skrifbiträden meddelats från styrelsens sida, att dess utgifter för renskrifning uppgått åren 1904—1906 till respektive kronor 8,026: 93, 8,354: 71 och 9,776: 81.

Vid öfvervägande af hvad utredt blifvit rörande förhållandena inom domänstyrelsen har kommittén ansett vederbörliga förutsättningar vara för handen för inrättande därstädes af sex fasta biträdesbefattningar.

För dessa befattningar skulle, såväl i afseende å därmed förenade förmåner som beträffande daglig arbetstid och i öfrigt, gälla hvad kommittén för dylika befattningar i allmänhet föreslagit eller till beaktande framhållit.

Beträffande aflöningsförmånerna för dylika biträden har kommittén i sitt den 31 oktober 1907 i ämnet afgifna betänkande anført, att vid nu rådande priset förhållanden i hufvudstaden begynnelsearfvodet för fasta biträden hos myndigheter därstädes ej borde bestämmas till lägre belopp än 1,200 kronor för år, hvilket arfvode sedermera skulle, i den mån sådant funnes af förhållandena påkalladt, kunna efter hand höjas, dock icke utöfver 1,800 kronor för år. Med tillämpning af detta å domänstyrelsen har kommittén ansett böra till aflöning åt sex fasta biträden därstädes beräknas ett belopp af högst 10,800 kronor. Dessa sex fasta biträden kunde dock ej under alla förhållanden ensamma besörja förekommande renskrifnings- och kartritningsarbeten, utan därjämte måste nog fortfarande i större eller mindre omfattning anlitas andra, tillfälliga arbetskrafter. För bestridande af utgifterna till dylika biträden äfvensom för de i domänstyrelsens nuvarande stat med kostnaderna för renskrifning sammanförda tryckningskostnader borde afses ett belopp af omkring 6,500 kronor.

Af det å styrelsens stat nu uppförda anslag till vikariatsersättning, arfvoden för byggnadsplaners granskning, åt amanuenser och extra biträden, renskrifnings- och tryckningskostnader har ett belopp af 2,000 kronor varit afsedt till byggnadsbiträde. Någon förhöjning i beräkningen af kostnaderna i detta hänseende har kommittén icke ansett påkallad, utan föreslagit, att för ändamålet fortfarande borde afses omkring 2,000 kronor.

Beträffande utgifterna för vikariatsersättning vid domänstyrelsen har kommittén ansett, att en ej oväsentlig ökning i dessa utgifter vore att emotse, i händelse af bifall till kommitténs hemställan om ändringar i styrelsens organisation samt om höjning af tjänstgöringspenningarna för den ordinarie personalen. Därjämte syntes hädanefter böra beräknas ett belopp för godtgörande af vikarier för amanuenser under semester-

ledigheter och sjukdomsfall. Och vidare måste beredas tillgång för aflönande af vikarier för de ofvannämnda fasta biträdena vid semester samt, inom vissa gränser, vid inträffande sjukdomsfall, i enlighet med kommitténs uttalanden i sitt förenämnda betänkande af den 31 oktober 1907.

Enligt gjorda beräkningar skulle för vikariatsersättning böra afses ett belopp af 8,800 kronor årligen.

Med afseende å hvad sålunda anförts har kommittén hemställt, att till arvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, vikariatsersättning samt tryckningskostnader borde i domänstyrelsens stat uppföras ett årsanslag af 53,700 kronor.

*Inspektions-
och andra
tjänsteresor.*

I den för domänstyrelsen upptagna stat finnes, såsom jag förut nämnt, upptaget ett anslag till inspektions- och andra tjänsteresor till belopp af 4,000 kronor. Af dessa medel hafva utgått kostnaderna för de tjänsteresor, som enligt gällande bestämmelser företagits af generaldirektören eller enligt hans uppdrag af ledamot i styrelsen jämte medföljande sekreterare.

Däremot hafva kostnaderna för de tjänsteresor, som efter uppdrag af styrelsen företagits af dess ombudsman och fiskal, på grund af anslagets titel ej kunnat bestridas af nämnda anslag, utan utanordnats af skogsmedel.

Beträffande förevarande anslag har kommittén, under erinran att, såvidt kommittén hade sig bekant, det vore inom den centrala statsförvaltningen något enastående, att i stat blifvit fastslaget det belopp, hvartill kostnaderna för inspektionsresor högst finge uppgå, ansett, att det ej vore lämpligt att i staten för domänstyrelsen bibehålla det nuvarande bestämda anslaget till inspektionsresor, utan att resekostnads- och traktamentsersättning för såväl inspektionsresorna som andra tjänsteresor af styrelsens personal borde utgå af nionde hufvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar.

Vid bifall till kommitténs förenämnda förslag i fråga om reglering af löneförhållanden m. m. vid domänstyrelsen, skulle den blifvande staten för styrelsen komma att sluta å 163,000 kronor.

*Domän-
styrelsen.*

Öfver löneregleringskommitténs förenämnda förslag har, som nämnt, domänstyrelsen, jämlikt nådig remiss, den 4 nästlidna januari afgifvit underdånigt utlåtande.

Därvid har styrelsen till en början meddelat, att styrelsens ombudsman och fiskal under 1907 af styrelsen anlåtats mer än tillförene. Rörande antalet af de af ombudsmannen under sistnämnda år handlagda ärenden har styrelsen lämnat följande uppgift, som af mig sammanställts med den af mig förut lämnade angående göromålen å ombudsmans- och fiskalskontoret under år 1906. Af denna sammanställning framgår, att under nämnda två år följande antal ärenden af ombudsmannen handlagts, nämligen:

	1906.	1907.
Synekländer	35	36
Jordatvister	20	24
Andra rättegångsärenden	57	75
Summa rättegångsärenden	112	135
Syner, som af fiskalen granskats och därefter direkt föredragits.....	214	219
Ärenden angående utskylder	34	22
Öfriga ärenden	326	388
Memorial.....	239	354
Skrifvelser	138	154

Dessa siffror har styrelsen ansett utvisa, att göromålen å ombudsmans- och fiskalskontoret befinna sig i fortgående stadig ökning.

Vidare har domänstyrelsen erinrat därom, att enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref till styrelsen den 3 juni 1892 angående förvaltningen af statens domäner för år 1893 anvisade anslag m. m. jägmästare, som vinner anställning som första gradens tjänsteman hos styrelsen, för ålderstilläggs åtnjutande äger tillgodoräkna sig den tid, han ägt att för samma ändamål räkna sig till godo vid den förut innehafda tjänsten. Ett liknande stadgande anser domänstyrelsen böra inrymmas i de blifvande bestämmelserna och villkoren för åtnjutande af de föreslagna nya aflöningsförmånerna.

Slutligen har styrelsen förklarat, att styrelsen visserligen ansåge sig böra vidhålla sin hos kommittén framställda önskan därom, att anslaget till arfvoden åt amanuenser blefve så tilltaget, att hos styrelsen kunde anställas, förutom de nio nuvarande amanuenserna, ytterligare

tre förstligt bildade amanuenser; men då det ej läte sig förneka, att svårigheter nu mötte för ett noggrant beräkande af styrelsens behof af arbetskrafter under de af kommittén gifna förutsättningar med ökad antal byråer och ökad arbetstid, funne styrelsen sig för närvarande ej böra göra någon framställning i detta syfte.

Med dessa erinringar har domänstyrelsen tillstyrkt bifall till kommitténs förslag till lönereglering för styrelsen.

*Departements-
chefen.*

För min del biträder äfven jag i hufvudsak kommitténs förslag. Genom den af kommittén förebrogta utredning angående omfattningen och den stadigt fortgående tillväxten af det arbete, som påhvilat domänstyrelsen, synes det mig vara till fullo ådagalagdt, att anställandet af ytterligare en byråchef hos styrelsen är af oafvisligt behof påkalladt. Äfven om, på sätt kommittén antagit, en minskning i antalet af de till de nuvarande båda byråerna å jordbruksafdelningen hörande ärenden framdeles kan vara att emotse, torde denna minskning i hvarje fall blifva föga afsevärd i förhållande till den oafbrutna stegring, som är att förvänta i de göromål, som för närvarande tillhöra de tre byråerna å styrelsens skogsafdelning.

Jag vill här också erinra därom, att, i händelse, såsom af kommittén i dess den 18 november 1903 afgifna betänkande angående kammarkollegium föreslagits, från nämnda kollegium ytterligare komma att till domänstyrelsen öfverflyttas vårderna och inseendet öfver kronans öfverloppsmarker och oafvittrade marker samt vid dem befintliga fisken, äfven därigenom en ökning af arbetet för domänstyrelsen kommer att äga rum.

I likhet med kommittén anser jag, att i sammanhang med anordnandet af en sjätte byrå hos styrelsen den nuvarande skillnaden mellan jordbruksafdelningen och skogsafdelningen inom styrelsen bör upphöra, äfvensom föreskrift meddelas därom, att en af byråcheferna bör vara en i jordbruk kunnig man.

Genom dessa anordningar synes mig böra vinnas såväl möjlighet af en jämnare arbetsfördelning inom styrelsen som erforderliga garantier för att i afgörandet af hvarje särskildt mål erforderlig sakkunskap inom styrelsen får tillfälle att göra sig gällande.

Hvad angår den af kommittén föreslagna fördelning af ärendena mellan byråerna, lär denna fördelning vara en angelägenhet, hvarom Eders Kungl. Maj:t torde komma att meddela bestämmelser i sammanhang med utfärdande af instruktion för domänstyrelsen, och saknar jag fördenskull anledning att nu uttala mig rörande denna fördelning i

vidsträcktare mån, än att jag finner kommitténs förslag därutinnan vara efter nuvarande förhållanden i hufvudsak väl afvägdt och beaktansvärdt.

I fråga om kommitténs af domänstyrelsen förordade förslag att ombudsmans- och fiskalstjänsten hos styrelsen måtte uppföras i andra lönegraden finner jag fullgiltiga skäl för detta förslag vara af kommittén anförda.

Vidkommande den ordinarie personalen i öfrigt, som enligt kommitténs förslag skulle bestå af nio ordinarie tjänstemän i första lönegraden, har jag emot kommitténs förslag i denna del icke något att erinra.

Den af domänstyrelsen gjorda framställning om anställande tills vidare på extra stat af en förste aktuarie inom styrelsen för ledning och öfvervakande af statistiskt försöksarbete äfvensom om anvisande af medel för ställande af nödigt arbetsbiträde till statistikerns förfogande finner jag, på af kommittén anfördt skäl, för närvarande icke böra föranleda vidare åtgärd.

Mot den af kommittén för beviljande af nya aflöningsförmåner i enlighet med kommitténs förslag angifna förutsättning, att samtliga ordinarie tjänstemän och betjante skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller af vederbörande efter pröfning för särskilda fall medgifvas, vistas å tjänsterummet minst sex timmar hvarje söcken-dag, har jag icke någon anmärkning att framställa. Stadgande i förevarande afseende torde följaktligen, i likhet med hvad för statskontoret bestämts, böra meddelas i en blifvande instruktion för styrelsen.

Rörande förslaget om anställandet af fasta kvinnliga biträden hos styrelsen får jag åberopa mitt uttalande den 13 nästlidna januari i fråga om sådana biträdens anställande hos landtbruksstyrelsen. Jag erinrade då, att öfver kommitténs den 31 oktober 1907 i ämnet afgifna särskilda betänkande utlåtanden inforrats från åtskilliga myndigheter, men att en stor del af dem ännu icke hunnit inkomma med sina yttranden, samt att såväl i en del redan inkomna utlåtanden som särskildt uti en från styrelsen för föreningen af kvinnor i statens tjänst i december 1907 ingifven underdånig skrift åtskilliga anmärkningar och däribland äfven sådana af djupt ingripande principiell betydelse framställts mot det sätt, hvarpå kommittén sökt lösa frågan om ordnande af skrifbiträdenas ställning.

Att redan nu och utan att afbida den ytterligare utredning, som inforrats, söka lösa denna grannlaga fråga syntes mig under dylika omständigheter icke lämpligt. Jag ansåg således, att med frågan om

anställande af kvinnliga biträden hos landtbruksstyrelsen borde få anstå ännu någon tid, till dess frågan kunde bedömas från de allsidiga synpunkter, dess vikt kräfde.

Hvad jag sålunda anförde i afseende å anställandet af fasta kvinnliga biträden hos landtbruksstyrelsen äger äfven sin tillämpning på domänstyrelsen. Det af mig sålunda föreslagna uppskofvet med frågans slutliga pröfning inverkar emellertid icke i nämnvärd mån på de erforderliga anslagsbehofven och synes således icke böra verka ändring i den föreslagna statens belopp.

Mot de af kommittén föreslagna aflöningsförmånerna har jag icke något att erinra, utom beträffande den för styrelsens chef föreslagna aflöningen, 15,000 kronor, däraf 9,000 kronor skulle utgöra lön, 4,500 kronor tjänstgöringspenningar och 1,500 kronor ortstillägg. Kommittén har vid afgifvande af sitt förslag härutinnan icke varit enhällig, utan har en ledamot inom kommittén omfattat en afvikande mening och förklarar, att han, utan att underkänna vikten af de åligganden, som tillhörde chefen för domänstyrelsen, emellertid ej kunde finna densamma motivera en högre aflöning än den, som vid 1907 års riksdag tillerkändes chefen för statskontoret, eller 11,000 kronor.

För min del finner jag mig böra, hvad den föreslagna aflöningens belopp beträffar, ansluta mig till den af kommitténs flertal uttalade mening. Med afseende å arten och omfattningen af den ämbetsverksamhet, som åligger chefen för domänstyrelsen, särskildt hvad skogsförvaltningen angår, måste på honom, vid utöfvandet af denna hans ämbetsverksamhet, ställas väsentligen samma kraf, som inom den privata verksamheten skulle ställas på ledaren af ett mycket stort affärsföretag. I detta hänseende är han jämförlig med cheferna för de stora kommunikationsverken. Med hänsyn till de höga aflöningsförmåner, som inom den privata affärsverksamheten numera utgå till personer med de kvalifikationer, som fordras för ledningen af större enskilda affärsföretag, måste aflöningsförmånerna vid dessa chefsplatser sättas så pass höga, att sannolikhet finnes för erhållande af lämpliga personer vid deras besättande. Då vid 1907 års riksdag aflöningarna för cheferna för telegraf- och järnvägsstyrelserna bestämdes, togs också behörig hänsyn till detta förhållande, i det aflöningsbeloppen bestämdes för chefen för telegrafstyrelsen till 15,000 kronor och för chefen för järnvägsstyrelsen till 20,000 kronor.

Vid bestämmandet af beloppet af den aflöning, som skäligen må anses böra tillkomma chefen för domänstyrelsen, synes mig denne närmast böra jämföras med chefen för telegrafstyrelsen.

Vid sådant förhållande kan jag ej finna, att det för chefen för domänstyrelsen föreslagna aflöningsbeloppet, 15,000 kronor, är för högt tilltaget.

Men då jag således anser chefen för domänstyrelsen böra i likhet med cheferna för telegraf- och järnvägsstyrelserna tillförsäkras högre aflönning än cheferna för de administrativa ämbetsverken i allmänhet, anser jag äfven, att han bör likställas med nyssnämnda båda chefer i afseende å sättet och villkoren för sin anställning och således förordnas endast för viss bestämd tid i stället för att, såsom vid statstjänst eljest är vanligt, erhålla fullmakt å sin befattning. Den tid, förordnandet bör omfatta, synes mig lämpligen kunna bestämmas till sex år eller densamma, för hvilken cheferna för telegrafstyrelsen och järnvägsstyrelsen förordnas.

Denna anordning förutsätter emellertid äfven liknande anordningar i fråga om chefens för domänstyrelsen pensionering som de, hvilka träffats i fråga om pensionering af nyssnämnda chefer. Generaldirektör, hvilken i minst 12 år innehaft generaldirektörsförordnande, bör sålunda vara berättigad att i pension uppbära 6,000 kronor. Om generaldirektör, innan han uppnått 12 tjänstår, antingen på grund af sjukdom befinnes till nöjaktig vidare tjänstgöring oförmögen eller ock utan egen begäran nödgas afgå från sin befattning utan att på grund af tjänstefel hafva förverkat densamma, bör han vara berättigad att i pension uppbära 5,000 kronor, då afgången sker före eller vid 6 tjänstår, samt 5,500 kronor, där afgången sker efter 6 men före 12 tjänstår. Pensionen torde, med hänsyn till de grunder, som sålunda föreslagits, samt då skogsmedlen redovisas direkt till statsverket och således icke kunna för ändamålet användas, böra utgå å allmänna indragningsstaten.

Såsom pensionsavgift synes böra från generaldirektörens arfvode afdragas 360 kronor eller samma belopp, som föreskrifvits skola afdragas från arfvodena åt cheferna för post- och telegrafstyrelserna.

Då den, som förordnas till chef för domänstyrelsen, därest han förut är statsämbetsman, synes böra tillförbindas att afgå från dylik befattning, kommer generaldirektören tydligtvis aldrig att vara pensionsberättigad i annan egenskap än såsom generaldirektör. Några bestämmelser, motsvarande dem, som äro meddelade för den händelse generaldirektör för telegrafverket eller för statens järnvägar är delägare i respektive verks pensionsinrättning, erfordras således icke i förevarande fall.

Ett genomförande af hvad jag sålunda föreslagit erfordrar sådan ändring i gällande lag om civila tjänstinnehafvares rätt till pension, att

densamma ej blir tillämplig å chefen för domänstyrelsen. Förslag till proposition i sådant hänseende kommer att föreläggas Eders Kungl. Maj:t af chefen för finansdepartementet.

Under åberopande af hvad jag nu anført, anhåller jag att till vederbörlig pröfning få framlägga följande förslag till stat för domänstyrelsen att gälla från och med år 1909.

	K r o n o r .				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-tillägg.	Summa.	
Generaldirektören och chefen arfvode	—	—	—	15,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100) Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 byråchefer	25,000	12,500	3,000	40,500	
1 ombudsman och fiskal	3,600	1,800	400	5,800) Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 första gradens tjänsteman	2,200	1,500	300	4,000	
8 första gradens tjänstemän	17,600	12,000	2,400	32,000) Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	
1 vaktmästare	700	350	150	1,200) Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 »	700	350	150	1,200	
Till arfvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare, vikariatsersättning samt tryckningskostnader	—	—	—	53,700	
Summa kronor	—	—	—	163,000	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

Nämnda belopp, 163,000 kronor, öfverskjuter med 69,000 kronor den nu gällande staten, som slutar å 94,000 kronor.

Om emellertid slutsumman i den nuvarande staten å ena sidan minskas med det belopp, 4,000 kronor, som i densamma finnes upptaget för inspektionsresor, men hvilket belopp icke upptagits i nyss-

berörda af mig nu förordade statförslag, och å andra sidan ökas med dels beloppet af de dyrtidstillägg, som år 1907 utgingo till personal hos domänstyrelsen, tillhoppa 2,335 kronor 83 öre, dels ock de belopp, som å extra stat utgått med 9,000 kronor från och med år 1906 till arfvoden åt tre tjänstemän i första graden (notarier) å styrelsens skogsafdelning och med 8,000 kronor från och med år 1907 till vikariatsersättning, arfvoden för byggnadsplaners granskning, åt amanuenser och extra biträden, renskrifnings- och tryckningskostnader hos styrelsen, men hvilka särskilda anslagsbelopp ej skulle vidare erfordras, därest sistnämnda förslag godkännes, varder totalsumman af statsverkets nuvarande utgifter för domänstyrelsen 109,335 kronor 83 öre i stället för 94,000 kronor och den verkliga ökningen i utgifter 53,664 kronor 17 öre.

Erinras må emellertid, att vid dessa beräkningar hänsyn icke tagits till ålderstillägg.

För åtnjutande af det för generaldirektören föreslagna arfvode och af de i öfrigt för ordinarie befattningshafvare sålunda föreslagna aflöningsförmånerna torde i hufvudsak samma villkor och bestämmelser böra stadgas som de, hvilka föreskrifvits för statskontoret och föreslagits för åtskilliga andra ämbetsverk och stater, med de jämkningar, som kunna föranledas af de särskilda förhållandena vid domänstyrelsen.

I detta sammanhang torde jag böra erinra, att, på sätt jag förut meddelat, kommittén föreslagit, att i domänstyrelsens blifvande instruktion måtte meddelas föreskrift därom, att under generaldirektörens tjänsteresor eller då han åtnjöte semester eller eljest under kortare tid, som icke öfverstege fjorton dagar, vore förhindrad att förrätta sitt ämbete, äldste tjänstgörande byråchefen skulle, därest icke annorlunda af Kungl. Maj:t förordnades, inträda i utöfningen af generaldirektörens åligganden.

Därest, såsom jag förutsätter, detta kommitténs förslag vinner Eders Kungl. Maj:ts gillande, erfordras icke särskilda bestämmelser angående ordnandet af förhållandena vid generaldirektörens ledighet för andra fall än då särskild vikarie för honom förordnas.

Vidare torde, förutom de bestämmelser, jag nyss föreslagit ifråga om generaldirektörens aflöningsförhållanden, böra, på sätt domänstyrelsen hemställt, meddelas stadgande om rätt för jägmästare, som vinner anställning som första gradens tjänsteman hos styrelsen, att för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid, han ägt att för samma ändamål tillgodoräkna sig vid den förut innehafda tjänsten.

Jag föreslår alltså, att för åtnjutande af förenämnda arfvode och öfriga föreslagna aflöningsförmåner för ordinarie befattningshafvande måtte stadgas följande allmänna villkor och bestämmelser, nämligen:

att innehafvare af ordinarie befattning i domänstyrelsen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i äligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom, därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning i domänstyrelsen icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning i nämnda ämbetsverk ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroy försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej, hvad angår chef eller ledamot, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, domänstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänsteman i första lönegraden är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom graden, där domänstyrelsen, till befordrande af arbetets oafbrutna gång, finner honom lämplig och behöflig;

att, där generaldirektören åtnjuter ledighet och särskild vikarie för honom förordnas, på pröfning af Kungl. Maj:t beror, huru stor del af arfvodet skall till vikarien afstås;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som erhållit förordnande att uppehålla befattningen;

att tjänsteman eller betjänt, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstånges från tjänstgöring

eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af domänstyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej domänstyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall eller när det erfordras till följd af tjänsteresa eller för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig, att, om han förordnas till högre befattning i domänstyrelsen, densamma bestrida, där fråga är om förordnande för generaldirektören, mot den ersättning Kungl. Maj:t bestämmer, men eljest mot åtnjutande, om förordnandet erfordras till följd af sjukdomsförfall, af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, och, om förordnandet föranledes af tjänsteresa eller semester, af mot nämnda tjänstgöringspenningar svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, dock ej längre än sanmanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omnämnda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om domänstyrelsens omorganisation;

att jägmästare, som vinner anställning som första gradens tjänsteman hos domänstyrelsen, äger för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid, han ägt att för samma ändamål räkna sig tillgodo vid den förut innehafda tjänsten;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att styrelsens chef och tjänstemän äga årligen, när sådant utan hinder för göromålets behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, chefen samt tjänstemännen af tredje och andra lönegraden en hvar under en och en half månad samt tjänstemännen af första lönegraden en hvar under en månad;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af generaldirektören bestämmes, begagna sig af semester;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att generaldirektör, hvilken i minst 12 år innehaft generaldirektörs förordnande, skall vara berättigad att å allmänna indragningsstaten i pension uppbära 6,000 kronor;

att, om generaldirektör, innan han uppnått 12 tjänstår, antingen på grund af sjukdom befinnes till nöjaktig vidare tjänstgöring oförmögen eller ock utan egen begäran nödgas afgå från sin befattning, utan att på grund af tjänstefel hafva förverkat densamma, han skall vara berättigad att, likaledes å allmänna indragningsstaten, i pension uppbära 5,000 kronor, då afgangen sker före eller vid 6 tjänstår, samt 5,500 kronor, där afgangen sker efter 6, men före 12 tjänstår;

att såsom pensionsavgift skall å det för generaldirektören bestämda arfvodet afdragas ett årligt belopp af 360 kronor;

att beträffande öfriga befattningshafvande skall i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension gälla, hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

Därjämte torde, på sätt jämlikt Kungl. Maj:ts och Riksdagens år 1907 fattade beslut föreskrifvits för statskontoret, bestämmelser böra meddelas rörande förpliktelse för den, som efter den nya statens ikraftträdande tillträder befattning i domänstyrelsen, att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser samt om förfaringssättet med sådana äldre befattningshafvande, som icke före viss tid, hvilken lämpligen torde böra utsättas till den 1 november 1908, tillkännagifva, att de äro villiga underkasta sig den nya lönestaten samt förenämnda villkor och bestämmelser, och som icke kunna därtill lagligen förbindas.

Jag hemställer alltså, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att

dels godkänna det af mig tillstyrkta förslaget till stat för domänstyrelsen äfvensom de villkor och bestämmelser, som jag föreslagit för tillgodonjutandet af det i samma stat upptagna arfvode för generaldirektören och öfriga för ordinarie befattningshafvande föreslagna aflöningsförmåner,

dels förklara

ej mindre, att en hvar, som med eller efter ingången af år 1909 tillträder ordinarie befattning i domänstyrelsen, skall vara skyldig att underkasta sig förberörda villkor och bestämmelser,

än äfven att de förutvarande innehafvare af ordinarie befattningar i nämnda styrelse, hvilka icke före den 1 november 1908 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke kunna lagligen därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föränledes af bestämmelserna i förenämnda lag, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock i riksstaten uppföra anslaget till domänstyrelsen, nu 94,000 kronor, med ett med 69,000 kronor till 163,000 kronor förhöjdt belopp.

Till hvad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, tacktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall, samt förordnade, att proposition i ärendet skulle med den lydelse, bilaga — — till detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:

Erland Falk.